

Типові помилки при відображенні валютних операцій в бухгалтерському обліку

Олег Дячук

член Аудиторської палати України,
директор ТОВ - АФ «Інфо-сервіс-аудит»

13 травня 2025р.

ПЛАН

1. Курсові різниці за монетарними статтями
2. Курсові різниці по авансах на дату балансу
3. Операції з продажу/купівлі валюти
4. Облікова політика щодо визначення курсових різниць
5. Курсові різниці за валютним кредитом від нерезидента

Курсові різниці визначаються тільки за монетарними статтями

Що означає термін монетарні статті?

Монетарні статті – статті балансу про грошові кошти, а також про такі активи й зобов'язання, які будуть отримані чи сплачені у фіксованій (або визначеній) сумі грошей чи їх еквівалентів.

➤ Наприклад:

- валюта на рахунках (312, 302);
- валютні зобов'язання за оприбутковані товари, отримані роботи й послуги (632);
- валютна заборгованість за відвантажені товари, надані послуги й роботи (362);
- заборгованість за валютним кредитом (602);
- заборгованість за поворотною фінансовою допомогою у валюті (685);
- непогашена заборгованість перед підзвітною особою за затвердженими витратами у закордонному відрядженні (372).

Курсові різниці по авансах на дату балансу не визначаються

На кожну дату балансу, згідно з п. 7 П(С)БО 21, монетарні статті в іноземній валюті відображаються з використанням валютного курсу на кінець дня дати балансу.

Немонетарні статті балансу, наприклад:

- суми авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті (371), надану іншим особам у рахунок платежів для придбання немонетарних активів (запасів, основних засобів, нематеріальних активів тощо) і отримання робіт та послуг, під час включення до вартості цих активів (робіт, послуг);
- суми авансу (попередньої оплати) в іноземній валюті (681), отримані від інших осіб у рахунок платежів для відвантаження немонетарних активів (запасів, основних засобів, нематеріальних активів тощо) і в рахунок надання робіт та/або послуг;

При відображенні операції з продажу/купівлі валюти визначається результат такої купівлі або продажу у складі доходів або витрат

Наприклад:

- 1) **Позитивну** різницю (результат операції) між курсом продажу іноземної валюти на Міжбанківському валютному ринку та курсом НБУ (балансовою вартістю проданої валюти у бухгалтерському обліку) необхідно відобразити на субрахунку 711 «Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти»;
- 2) **Від'ємну** різницю між курсом придбання валюти на Міжбанківському валютному ринку та курсом НБУ (балансовою вартістю придбаної валюти у бухгалтерському обліку) необхідно відобразити на субрахунку 942 «Витрати на купівлю-продаж іноземної валюти».

Порядок визначення курсових різниць не визначений обліковою політикою підприємства

Витяг з п. 8 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 "Вплив змін валютних курсів" :

Визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції в її межах або за всією статтею (відповідно до облікової політики).

Курсові різниці, пов'язані з отриманим від нерезидента валютним кредитом, відображаються у складі інших доходів та витрат

Відповідно до вимог п. 8 НП(С)БО 21 "Вплив змін валютних курсів" курсові різниці від перерахунку монетарних статей про інвестиційну і **фінансову діяльність** відображаються у складі інших доходів (витрат).

Діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталів, відповідно до п. 3 НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" відноситься до **фінансової діяльності**.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !

Контактна інформація:
Дячук Олег Олегович
ТОВ-АФ «Інфо-сервіс-аудит»
<http://info-audit.com.ua>
33014, м. Рівне, вул. Ст. Бандери, 26 В
(0362) 63-54-52;
+38 063 227 44 28

